

GIB-9/2010.
(GIB-9/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v ^{*}

az Országgyűlés **Gazdasági és informatikai bizottságának**
2010. június 28-án, hétfőn, 10 óra 14 perckor
az Országház főemelet 37-38. számú tanácstermében
megtartott üléséről

^{*} *A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Elnöki megnyitó	6
A határozatképesség megállapítása	6
A napirend elfogadása	6
Az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvényjavaslat (T/336. szám) (Dr. Czoma Sándor és Font Sándor (Fidesz) képviselők önálló indítványa) (Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)	6
A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/369. szám) (Szatmáry Kristóf és dr. Horváth Zsolt (Veszprém) (Fidesz) képviselők önálló indítványa) (Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)	7
a) A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének éves jelentése 2009. szülő beszámoló (J/425. szám) (Általános vita)	9
b) A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének 2009. éves jelentésének elfogadásáról szóló határozati javaslat (H/... szám) (Számvevőszéki és költségvetési bizottság önálló indítványa) (Általános vita)	9
<i>Dr. Farkas Ádám elnök (PSZÁF) szóbeli kiegészítése</i>	<i>9</i>
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	<i>12</i>
<i>Dr. Farkas Ádám elnök (PSZÁF) reflexiói</i>	<i>16</i>
Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/510. szám) (Rogán Antal (Fidesz) és dr. Latorcai János (KDNP) képviselők önálló indítványa) (Általános vita)	21
<i>Rogán Antal (Fidesz) előterjesztése</i>	<i>21</i>
<i>Engyel Gyula (NGM) véleményezése</i>	<i>22</i>
<i>Hozzászólások</i>	<i>22</i>
<i>Rogán Antal (Fidesz) reflexiója</i>	<i>23</i>
Egyebek	23

Napirendi javaslat

1. **Az egyszerűsített foglalkoztatásról** szóló törvényjavaslat (T/336. szám)
(Dr. Czomba Sándor és Font Sándor (Fidesz) képviselők önálló indítványa)
(Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)
2. **A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat (T/369. szám)
(Szatmáry Kristóf és dr. Horváth Zsolt (Veszprém) (Fidesz) képviselők önálló indítványa)
(Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)
3. a) **A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének éves jelentése 2009.** szóló beszámoló (J/425. szám)
b) **A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének 2009. éves jelentésének elfogadásáról** szóló határozati javaslat (H/.... szám)
(Számvevőszéki és költségvetési bizottság önálló indítványa)
(Általános vita)
4. **Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVIII. törvény módosításáról** szóló törvényjavaslat (T/510. szám)
(Rogán Antal (Fidesz) és dr. Latorcai János (KDNP) képviselők önálló indítványa)
(Általános vita)
5. **Egyebek**

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Rogán Antal (Fidesz), a bizottság elnöke

Szatmáry Kristóf (Fidesz), a bizottság alelnöke

Pösze Lajos (Jobbik), a bizottság alelnöke

Dr. Józsa István (MSZP), a bizottság alelnöke

B. Nagy László (Fidesz)

Dióssi Csaba (Fidesz)

László Tamás (KDNP)

Manninger Jenő (Fidesz)

Riz Levente (Fidesz)

Román István (Fidesz)

Vantara Gyula (Fidesz)

Dr. Seszták Miklós (KDNP)

Hegedűs Tamás (Jobbik)

Schön Péter (Jobbik)

Volner János (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Dr. György István (Fidesz) Rogán Antalnak (Fidesz)

Koszorús László (Fidesz) Szatmáry Kristófnak (Fidesz)

Dr. Kupcsok Lajos (Fidesz) B. Nagy Lászlónak (Fidesz)

László Tamás (Fidesz) megérkezéséig Dióssi Csabának (Fidesz)

Márton Attila (Fidesz) Manninger Jenőnek (Fidesz)

Dr. Papcsák Ferenc (Fidesz) Román Istvánnak (Fidesz)

Riz Gábor (Fidesz) Riz Leventének (Fidesz)

Wintermantel Zsolt (Fidesz) Vantara Gyulának (Fidesz)

Dr. Bagdy Gábor (KDNP) dr. Seszták Miklósnak (KDNP)

Burány Sándor (MSZP) dr. Józsa Istvánnak (MSZP)

A meghívottak részéről

Hozzászóló

Dr. Bérces Kamilla szakmai tanácsadó (Nemzetgazdasági Minisztérium)

Dr. Gáva Krisztián helyettes államtitkár (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium)

Engyel Gyula főosztályvezető-helyettes (Nemzetgazdasági Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 14 perc)

Elnöki megnyitó

ROGÁN ANTAL (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó napot kívánok! Tisztelt Bizottság! Kedves Képviselőtársaim! Tisztelt Meghívott Vendégek!

A határozatképesség megállapítása

Hozzá is kezdenék a gazdasági bizottság üléséhez, de először egy létszámmellenőrzés, ami azt jelenti, hogy szeretném kérni, ha lehet, mindenki jelezze, hogy most egészen pontosan hány szavazata is van a helyettesítések függvényében, tehát akinek kettő, kérem kettő kezének a felemelésével jelezze! (Az elnök a jelentkezéseket számlálja.) Tizennyolc. Elvileg éppen határozatképesek vagyunk, ami azt illeti, bár még ez javulhat is egy fővel, ha egy-két helyettesítési megbízás kiadásra kerül.

A napirend elfogadása

Az első kérdésem rögtön a napirendre vonatkozna. A mai napirendi javaslat úgy néz ki, hogy az 1. napirendi pontban az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvényjavaslat kapcsolódó módosító javaslatainak megvitatására kerülne sor, a 2. napirendi pontban a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló '96. évi törvény módosításáról szóló törvényjavaslat, a 3. napirendi pontban a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének éves jelentése, a 2009. évi beszámoló általános vitája, illetve egy bizonyos megelőlegezéssel a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének 2009. évi éves jelentésének elfogadásáról szóló határozati javaslat. Ezt a költségvetési bizottság ugyan a mi ülésünk után alkotja meg, de azért elfogadható az a tárgyalási rend, hogy előzetesen erről gyakorlatilag döntünk, figyelembe véve a költségvetési bizottság várható döntését. A 4. pont az államháztartásról szóló '92. évi törvény módosításáról szóló törvényjavaslat általános vitája, és aztán az 5. napirendi pont pedig az Egyebek.

Kérdezem, hogy a napirenddel kapcsolatban van-e valakinek kérdése vagy észrevétele. (Nincs jelzés.) Amennyiben nincs, akkor most kérdezem meg, ki az, aki a napirendet elfogadja. Aki igen, kérem, kézfelemeléssel jelezze, természetesen megfelelő számú kezével! (Szavazás. – Az elnök a jelentkezéseket számlálja.) Húsz. Csak azért számoltam végig, hogy tudjam, hogy hányan vagyunk. Tehát húsz igen szavazattal a bizottság egyhangúlag támogatta. Köszönöm szépen.

Az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvényjavaslat (T/336. szám) (Dr. Czomba Sándor és Font Sándor (Fidesz) képviselők önálló indítványa) (Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)

Akkor rá is térnék az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvényjavaslat kapcsolódó módosítóinak tárgyalására. Egy pillanatot kérek, csak keresem az ajánlásokat.

Itt az előterjesztőt Szatmáry Kristóf alelnök úr helyettesíti, és ha jól látom, akkor Bérces Kamilla szakmai tanácsadó képviseli a minisztériumot. (Bérces Kamilla: Jó napot kívánok!) Tisztelettel üdvözlöm.

Hozzá is kezdenék, a T/336/43-asból dolgozva az első egy módosító. Akkor viszont elvileg erről pontonként kellene döntenünk. Sőt, ha jól tudom...

Az az egy kérdésem van a bizottsághoz, hogy megfelel-e az tárgyalási rendként, hogy az előterjesztő ezek közül egyet nem támogat, a többit igen, ha azt különvesszük, és amennyiben nincs külön igény rá, akkor a többi pontról viszont együttesen döntünk. (A bizottság tagjai egyetértően bólintanak.)

Akkor, Kristóf, először mint előterjesztőt kérdezek, hogy melyik lesz az.

SZATMÁRY KRISTÓF (Fidesz): Köszönöm szépen. A T/336/43-asból a 7-es pontot nem támogatjuk. Ez a 16. § (5) bekezdésére vonatkozó, a többi támogatható.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem a kormány álláspontját.

DR. BÉRCES KAMILLA (Nemzetgazdasági Minisztérium): Minisztériumi álláspontot tudok mondani: az NGM a 7-es pont kivételével támogatja a többit.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Akkor először azt kérdezném, hogy van-e a 7-es pontra vonatkozóan kérdés vagy észrevétel. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, akkor kérdezem, hogy ki az, aki támogatja. Aki támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Senki sem jelentkezik.)* Úgy látom, hogy senki, ennek megfelelően egyharmadot sem kapott, tehát a további tárgyalásnak nincs értelme.

A többi pont tekintetében van-e igény arra, hogy esetleg ezekről külön döntsünk? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, akkor kérdezem, hogy van-e ezekkel kapcsolatban kérdés vagy észrevétel. *(Nincs jelzés.)* Amennyiben szintén nincs, akkor kérdezem, hogy ki az, aki támogatja a bizottsági módosító többi pontját. Aki igen, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Úgy látom, hogy ez majdnem egyhangú. Ki az, aki nem támogatta? *(Senki sem jelentkezik.)* Tartózkodott? *(Szavazás.)* Akkor ezek szerint 19 igen szavazattal és 2 tartózkodással a bizottság elfogadta.

A következő pont a T/336/45-ös, ez szintén egy bizottsági módosító javaslat. Ez Gúr Nándor jegyzésével érkezett, de a Foglalkoztatási és munkaügyi bizottság módosítója. Kérdezem az előterjesztő képviselőjét.

SZATMÁRY KRISTÓF (Fidesz): Minden pontja támogatható.

ELNÖK: Köszönöm. Kérdezem a kormány, illetve a minisztérium álláspontját.

DR. BÉRCES KAMILLA (Nemzetgazdasági Minisztérium): A minisztérium is egyetért minden ponttal.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e a bizottsági módosítóval kapcsolatban kérdés vagy észrevétel? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, akkor kérdezem, hogy ki az, aki támogatja. Aki támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Úgy látom, hogy az előzőekhez hasonló. Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* Két tartózkodással, tizenkilenc igen szavazat ellenében a bizottság támogatta.

Ha jól látom, akkor ehhez a ponthoz nincs több módosító indítvány.

A tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/369. szám) (Szatmáry Kristóf és dr. Horváth Zsolt (Veszprém) (Fidesz) képviselők önálló indítványa) (Kapcsolódó módosító javaslatok megvitatása)

Akkor át tudunk térni a következő napirendi pontunkra, ez a tisztességtelen piaci magatartás és versenykorlátozás tilalmáról szóló '96. évi törvény módosításáról szóló törvényjavaslat, ahol az előterjesztő, Szatmáry Kristóf alelnök úr itt is van a körünkben. Ha jól látom, a kormányt talán Gáva Krisztián képviseli.

A kiegészítő ajánlás pontjain haladunk végig. A kiegészítő ajánlás 1. pontjában Kupcsok Lajos képviselő javasol egy módosítást. Kérdezem az előterjesztő álláspontját.

SZATMÁRY KRISTÓF (Fidesz): Támogatom.

ELNÖK: Az előterjesztő támogatja. A kormány?

DR. GÁVA KRISZTIÁN (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium):
Tárcavélemény: támogatjuk.

ELNÖK: A tárca is támogatja. Kérdezem, hogy van-e ezzel kapcsolatban kérdés vagy észrevétel. Amennyiben nincs, akkor kérdezem, hogy ki az, aki támogatja. Aki támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Ki az, aki nem támogatta? *(Szavazás.)* Öt. Ki az, aki tartózkodott? *(Senki sem jelentkezik.)* Akkor 16 igen és 5 nem szavazat mellett a bizottság támogatta.

A következő ajánlási pont Göndör István képviselő úr módosítója. Kérdezem az előterjesztőt.

SZATMÁRY KRISTÓF (Fidesz): Nem támogatom.

ELNÖK: Az előterjesztő nem támogatja. A kormány, illetve a tárca?

DR. GÁVA KRISZTIÁN (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Nem támogatjuk.

ELNÖK: Van-e ezzel kapcsolatban kérdés vagy észrevétel? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, kérdezem, hogy ki az, aki támogatja. Aki támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás. – Közbeszólások, derültség.)* Akkor még egyszer szavaztatok. Ki az, aki támogatja? Aki támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Úgy látom, hogy öt igen. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* Úgy látom, hogy egyharmadot sem kapott.

Ennek megfelelően lépünk tovább. A 3. ajánlási pont Kupcsok Lajos képviselő úr módosító indítványa. Az előterjesztő?

SZATMÁRY KRISTÓF (Fidesz): Támogatom.

ELNÖK: A kormány?

DR. GÁVA KRISZTIÁN (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): A tárca támogatja.

ELNÖK: Van-e valakinek kérdése vagy észrevétele? *(Nincs jelzés.)* Amennyiben nincs, kérdezem, ki az, aki támogatja. Aki igen, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Úgy látom, hogy tizenhat igen. Ki az, aki nem támogatja? *(Szavazás.)* És öt nem szavazat mellett, tartózkodás nélkül a bizottság támogatta.

A következő ajánlási pont Kupcsok Lajos képviselő úr módosítója szintén, a 4-es ajánlási pontban. Kérdezem az előterjesztőt.

SZATMÁRY KRISTÓF (Fidesz): Támogatom.

ELNÖK: A tárca?

DR. GÁVA KRISZTIÁN (Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium): Támogatja.

ELNÖK: Kérdezem, hogy van-e ezzel kapcsolatban kérdés vagy észrevétel. Amennyiben nincs, akkor kérdezem, hogy ki az, aki támogatja. Aki igen, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Úgy látom, hogy ez gyakorlatilag egyhangú. Köszönöm szépen, akkor a bizottság támogatta.

Van-e valakinek tudomása más módosítóról, amiről egyébként nem tárgyaltunk? *(Nincs jelzés.)* Úgy látom, hogy nincs. Köszönöm szépen a helyettes államtitkár úrnak is a jelenlétét.

a) A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének éves jelentése 2009. szülő beszámoló (J/425. szám) (Általános vita)

b) A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének 2009. éves jelentésének elfogadásáról szóló határozati javaslat (H/.... szám) (Számvevőszéki és költségvetési bizottság önálló indítványa) (Általános vita)

Rátérnék a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének éves jelentésére, ahol le kell folytatnunk egy általános vitát ezzel kapcsolatban, illetve a jelentés elfogadásáról szóló határozati javaslatról. A költségvetési bizottság ezt a határozati javaslatot az ülésünk után fogalmazza meg, de nyilvánvalóan a szokásoknak megfelelően fogja ezt megfogalmazni, az én tudomásom szerint támogatólag, ennek megfelelően kérném a bizottság előzetes állásfoglalását ezzel a határozati javaslattal kapcsolatban. Ez nyilvánvalóan akkor lép életbe, ha a költségvetési bizottság úgy dönt. Ha valami miatt másként döntene, akkor valószínűleg ismét össze kellene hívnunk a gazdasági bizottság ülését ennek megfelelően.

Először az elnök úrnak szeretném megadni a szót. Tisztelettel üdvözlöm a bizottság ülésén. Parancsoljon!

Dr. Farkas Ádám elnök (PSZÁF) szóbeli kiegészítése

DR. FARKAS ÁDÁM elnök (Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete): Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Szeretném megköszönni a meghívást és a lehetőséget, hogy a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének 2009. évi beszámolójáról tájékoztatást nyújthassak.

Előjáróban annyit érdemes elmondani, hogy ez egy első alkalom, hogy erre sor kerül, a január 1-jén hatályba lépett törvénymódosítások következtében a felügyelet státusza autonóm közigazgatási szervvé változott, ezáltal az Országgyűlésnek tartozik beszámolni. A törvényi kötelezettségnek eleget téve, a felügyelet május végéig benyújtotta az Országgyűlés elnökének az éves beszámolóját, ami mintegy száz oldalas, nagy dokumentum. Nyilvánvalóan nem fogom terhelni a bizottság idejét azzal, hogy ezen tételesen végigmenjek.

A beszámoló alapvetően három részre tagolódik, három nagyon fontos területet érint. Megpróbáltuk a lehető legtöbb információt és a legtranszparensabb módon adva ezt a tájékoztatást az Országgyűlés számára. Az első része a beszámolóknak az intézményi felügyelettel, illetve általában a felügyeleti tevékenységgel foglalkozik, a második a felügyelet intézményi működésével, a harmadik pedig a gazdálkodásra vonatkozó információkat tartalmazza.

Én azt gondolom, hogy amiről szívesen beszélnék néhány szót – még egyszer, nem túlzottan terhelve a bizottság idejét –, az a felügyeleti, tehát a szakmai tevékenysége a felügyeletnek, hiszen azért azt nem szabad elfelejteni, hogy az elmúlt években a világ pénzügyi rendszere egy évszázadra visszamenőleg a legnagyobb válságát élte át, egész komolyan fennállt a veszélye annak, hogy a globális pénzügyi rendszer összeomlik. *(Riz Levente megérkezik a bizottság ülésére.)* A mai becslések és számítások szerint ahhoz, hogy ezt sikerüljön megakadályozni, világszinten a világ GDP-jének körülbelül 25 százalékát

kellett az asztalra tenni a kormányoknak ahhoz, hogy azt a bizalmi helyzetet vissza tudják fordítani, ami nagyon komolyan aláásta az egész pénzügyi rendszer működését.

Ez a válság természetesen Magyarországot sem hagyta érintetlenül, hiszen 2008 harmadik negyedében a nevezetes Lehman Brothers bankház csődjét követően kialakult likviditási sokk, ami végigsöpört a világ összes pénzügyi piacán, sajnos Magyarországot is keményen érintette. Ennek következtében Magyarország számára megdrágultak a külső források, a megtakarítások, kérdésessé vált abban az időszakban, hogy a nemzetközi finanszírozók fenntartják-e a hazai pénzügyi rendszer és ezen belül a bankrendszer finanszírozását, és természetesen érintette Magyarországot az a folyamat is, ami egy nagyon komoly világgazdasági visszaesést eredményezett 2008-2009 időszakában, tehát a reáljavak iránti kereslet is nagyon komolyan csökkent, és ezáltal Magyarország exportlehetőségei is beszűkültek ebben az időszakban. Mindannyian ismerjük ennek a reálgazdasági következményeit Magyarországon, de a pénzügyi szektorra is elég jelentős hatást gyakorolt ez a válság.

Ebben az időszakban kellett a felügyeletnek helytállni, a felügyeletnek fenntartania azt a szakmai tevékenységét, amellyel őrizte a hazai pénzügyi rendszer stabilitását, biztonságos működését, úgy, hogy ebben a válságos időszakban komolyan kiéleződtek a feszültségek az ügyfelek és a pénzügyi szolgáltatók között, hiszen számos ügyfél került nehéz gazdasági helyzetbe, ezért még emellett a fogyasztóvédelmi tevékenységét is meg kellett erősítenie. *(László Tamás megérkezik a bizottság ülésére.)*

Amit nagyon fontos kiemelni, és ezt sokszor elmondtuk már, de szeretném itt is megismételni, hogy ebből a szempontból a hazai pénzügyi rendszer nagyon jól vizsgázott. Magyarországon gyakorlatilag nem volt szükség semmifajta állami segítségre a pénzügyi rendszer stabilitásának fenntartása érdekében. A beszámolóban részletesen leírtuk azt, hogy milyen állami intézkedések történtek a válság idején.

Nagyon röviden összefoglalva: létrejött egy stabilitási törvény, amelynek alapján garanciavállalásra nem kerül sor, tőkejuttatásra egyetlen bank esetében került sor, ez egy középbanknak számít az FHB csoport Magyarországon, azonban a bank ezt a tőkét már visszafizette ez év elején. Hitelnyújtásra állami forrásból összesen három bank esetében került sor. A legnagyobb összegű az OTP volt, amely 1,4 milliárd euró hitelt kapott, piaci feltétel mellett, EU által jóváhagyott módon, ezt az OTP már visszafizette, két részletben, de most tavasszal a második részletet is visszafizette, és kapott még hitelt az FHB szintén és a Magyar Fejlesztési Bank, ezeknek a bankoknak a hiteltartozása még fennáll az állam felé. Ezeket a hiteleket egyébként Brüsszel piackonformnak minősítette és jóváhagyta, tehát ezzel nem volt probléma. Ezen kívül a hazai pénzügyi szektorba semmifajta állami beavatkozásra nem volt szükség. Ehhez természetesen szükség volt arra, hogy a külföldi bankok anyabankjai, illetve általában a külföldi pénzügyi intézmények anyavállalatai fenntartották az elkötelezettségüket Magyarország irányába, tehát nem vontak ki semmilyen módon komoly forrást a hazai gazdaságból.

Ilyen értelemben tehát azt mondhatjuk, hogy a felügyelet tevékenysége még ilyen nehéz nemzetközi és belföldi körülmények között is a pénzügyi rendszer stabilitása szempontjából meg volt nagyon komolyan támogatva, tehát viszonylag nyugodt körülmények között tudta a felügyelet végezni a tevékenységét.

Amit ki kell emelni azonban, hogy természetesen ezzel együtt, hogy a finanszírozási helyzet stabilizálódott, ez azért ennek ellenére is komoly nyomokat hagyott a pénzügyi rendszerben. Elég, ha kiemelek néhány dolgot. Megvizsgálta a felügyelet a nyolc legnagyobb bankcsoportot 2009 során, ez a vizsgálat, illetve ennek az utóvizsgálatai még mindig tartanak. Ez az átfogó vizsgálat azt mutatta meg, hogy a hazai bankrendszer eszközminőségében, tehát a hitelportfólió minőségében nagyon jelentős romlás következett be, nagyon komoly extra vagy többlet értékvesztés-képzést írtunk elő ezeknek a bankoknak, ezeket mind teljesítették

ezek az intézmények, bár ezek fájdalmas lépések voltak. Ezzel együtt a szektor profitábilis tudott maradni.

Voltak problémák ezen kívül, amit érdemes kiemelni. Komoly problémák alakultak ki a pénzügyi vállalkozási szektorban vagy pénzügyi vállalkozók között, ide tartoznak lízingcégek, faktoring cégek, kisebb jelzáloghitelezők. Ez a szegmense a pénzügyi szektornak veszteséges volt már tavaly, nagyon komoly hitelezési veszteséget voltak kénytelenek elkönyvelni. A biztosítói területen egy-két intézménnyel volt probléma, a szövetségi hitelintézeteknél szintén egy-két intézménnyel volt probléma, de rendszerszinten nem jelentkeztek problémák.

Szeretnék még ezen kívül szólni a fogyasztóvédelemről, ami elég nagy érdeklődésre szokott számot tartani. Az elmúlt év során, és ebből a szempontból 2009 egy nagyon jelentős év volt, jelentősen megerősödött és átalakult a felügyelet fogyasztóvédelmi szerepe. Egyrészt a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete kijelölésre került mint a pénzügyi szektorban a felelős fogyasztóvédelmi hatóság, másrészt a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló státusztörvényben pontosításra került a fogyasztóvédelmi jogköre a felügyeletnek, ami a hétköznapi nyelvére lefordítva azt jelenti, hogy a felügyelet ezen túl minden hozzá beérkező fogyasztói panaszt egy közigazgatási hatósági eljárás keretében vizsgál meg, tehát nem a korábbi, mondjuk így, puha formában, hanem egy hatósági eljárás keretében.

Ez a változás, azt kell hogy mondjam, drámai változást hozott a felügyelet és a szolgáltatók viszonyában. Ennek az első jelei már tapasztalhatók. Egyrészt sokkal komolyabban veszik az intézmények a fogyasztókkal, a fogyasztók panaszaival való törődést, másrészt számos szankciót szabott ki a felügyelet, egyre nagyobb bizalommal fordulnak a pénzügyi ügyfelek a felügyelethez, ami természetesen a felügyelet számára egy megnövekedett munkaterhelésben nyilvánul meg. Ha valaki belenéz ebbe a beszámolóba, akkor láthatja azt, hogy már a tavalyi év során is egy körülbelül 30 százalékos panaszszám-növekedés következett be az előző évhez képest, és az idei trendek azt mutatják, hogy ez a növekedési ütem nem csökken, tehát elég nagy számú megkeresés érkezik a felügyelethez az ügyfelek felől. Ez mindenképpen egy szervezet számára egy óriási kihívást jelent.

A harmadik terület, amiről érdemes felügyeleti szempontból beszélni, az a piaccellenőrzés vagy a piac tisztaságának a biztosítása. Itt azért sor került egy-két nagy horderejű felügyeleti lépésre, amit, azt hiszem, a nyilvánosságból mindenki nyomon tudott követni. Egyrészt a válság kapcsán számos nagy nemzetközi intézmény olyan magatartást tanúsított, ami megsértette a törvényi szabályozást és a piac tisztaságára vonatkozó előírásokat, ezért a felügyelet egy-két nagy, még nemzetközi figyelmet is megérdemlő döntést hozott. Ilyen volt például a Soros alapkezelőnek a megbírságolása, vagy a Deutsche Bank megbírságolása, vagy a HSBC Banknak az állampapírpiac befolyásolásáért történő megbírságolása, és ezen kívül volt egy-két belföldi ügyünk is, ahol vagy közvetlenül a felek, vagy más hatóságok részvételével sikerült megtisztítani a piacot olyan jelenségektől, amelyekben várhatóan nagyon nagy károk keletkezhettek volna, illetve már voltak is ilyen károk. Emlékezzünk csak a Capital Partnersnek a piacról való, rendőrség segítségével történő kivezetésére, vagy éppen a ScienNet hálózatnak – mondjuk így – felszámolására abban a formában, de tudnék még más példákat is mondani. Tehát úgy gondoljuk, hogy ilyen szempontból is a felügyelet munkája egy picit megkeményedett, hatékonyabban tudunk fellépni a fogyasztók érdekeinek védelmében.

Még egy dolgot szeretnék kiemelni, ami, azt gondolom, hogy nagyon komoly jogi relevanciával bír, és még itt nem tudjuk a végeredményt. A felügyelet a történetében először egy olyan jogi eszközhöz nyúlt a fogyasztói érdekvédelem támogatása érdekében, amivel eddig még nem próbálkozott, és viszonylag kevés precedens van erre, ez az úgynevezett közérdekű keresetindítás, ami azt jelenti, hogy ügyfelek nagy tömege nevében, a köz érdekében megtámadott szerződéses kikötéseket egyes szolgáltatók általános szerződési

feltételei között. Ha ezek a közérdekű keresetek sikerrel járnak, akkor az azt fogja jelenteni, hogy minden olyan ügyfél, akivel szemben ezt a szerződéses kikötést az adott intézmény alkalmazta, ez a kikötés semmissé válik, és ha egy ügyfélnek ennek a kikötésnek az alkalmazásából hátránya származott, akkor fel tud lépni a szolgáltatóval szemben.

Ez egy olyan jogi eszköz, amivel Magyarországon még viszonylag kevesen éltek, sikeresen pedig még inkább, de ha ez sikerre vezet, akkor ennek elég messzemenő következményei lesznek, és azt gondolom, hogy elindíthat egy olyan pozitív folyamatot, ami meg fogja változtatni alapjaiban a pénzügyi szolgáltatók és az ügyfelek közötti viszonyt, és – mondjuk így – az erőviszonyokat egy kicsit ki fogja egyenlíteni. Természetesen ezek a keresetek még bírósági szakban vannak, tehát az eredményükről nem tudok nyilatkozni.

Egy mondatban a felügyelet gazdálkodásáról. A gazdálkodásunk kiegyensúlyozott volt. Ugye, a felügyelet működése nem adófizetői pénzből táplálkozik, tehát ilyen szempontból költségvetésileg kevésbé érzékeny. A felügyelet bevételei törvény által rögzített felügyeleti díjakból származnak, ezen kívül vannak bírságok is, de az működésre nem fordítható. A felügyelet a működést tekintve teljes transzparenciát hirdetett meg és alkalmaz, az Állami Számvevőszék ellenőrzései rendre rendben találják a működésünket. A tavalyi év során egyébként 2008-hoz képest nagyon komoly megtakarításokat tudott a felügyelet elérni a személyi juttatások ágán is, és az egyéb kiadási tételekben is.

Ez év elején volt egy jelentősebb átszervezés a felügyeletnél, ahol – hogy néhány számmal érzékeltessem – hét felsővezetői pozíció megszűnt, a vezetői szintek száma hatról lement háromra, százötven vezetőből harminckilenc maradt, tehát egy kicsit sikerült laposabbá, hatékonyabbá tenni a szervezetet, ami valószínű, hogy kelleni fog ahhoz, hogy a felügyelet a jövőben is ezeket a megnövekedett feladatokat hatékonyan ellássa.

Ezzel a rövid bevezetővel én le is zárnám a hozzászólásomat, és szeretném kérni a bizottságot, hogy támogassa a felügyelet 2009. évi beszámolójának országgyűlési általi elfogadását, illetve, ha bármilyen kérdés vagy észrevétel van, akkor szívesen állok rendelkezésre és válaszolok ezekre.

Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Akkor először a bizottság tagjaihoz irányul, hogy van-e kérdés vagy észrevétel. *(Dr. Józsa István jelentkezik.)*

Alelnök úr, parancsolj!

Kérdések, hozzászólások

DR. JÓZSA ISTVÁN (MSZP): A kérdést, hozzászólást együtt szeretném megtenni, mert azt hiszem, hogy így pörgősebb a tárgyalás.

Én szeretném javasolni a bizottság tagjainak, hogy a költségvetési és számvevőszéki bizottság véleményét megelőlegezve mi is támogassuk az elhangzott szóbeli kiegészítéssel komplettírozott beszámolót.

Olyan évről szól ez, amely a magyar gazdaság szempontjából egy igen kritikus esztendő volt. A világgazdasági válság legnehezebb éve Magyarország számára 2009 volt. 2008-ban még csak az előszele volt érezhető a válságnak. 2008. október 8-án, 9-én – mikor volt az az ominózus támadás a forint ellen, illetve az OTP-részvények ellen? – attól kezdve vált akuttá Magyarországon is a pénzügyi válság, és igényelt gyors kezelést, amely kezelésről természetesen megoszolhat az asztal körül ülők véleménye, de az eredmény, hogy a válságkezelés sikeres volt, mondjuk, hasonlítva a konszolidációhoz felhasznált 20 milliárd eurót magyar részről és a 110 milliárd eurót, 120 milliárdot görög részről, látszik, hogy a gyors, határozott lépéseknek azért volt eredményük, mert azért a görögök sem kapják ingyen azt a pénzt. Tehát én úgy gondolom, hogy a válságkezelés eredményes volt, ebben szerepe

volt a PSZÁF törvény által biztosított megnövekedett lehetőségeinek, és ennek a PSZÁF jól tett eleget.

Szeretném még hozzátenni, szintén a gazdasági reálfolyamatokat tekintve, hogy a májusi ECOSTAT-jelentés szerint az utóbbi két negyedév gazdasági jelzése pozitív, tehát a recesszió véget ért. Ez a kettő a 2009. utolsó negyedév és 2010. első negyedév, tehát államcsőd közeli helyzetről, illetve a gazdasági válság fokozódásáról egyszerűen értelmetlen, alaptalan beszélni. Amikor pozitív előjelű a gazdasági növekedés, az azt jelenti egyszerűen, hogy a recessziónak vége.

A mi feladatunk az, és ez közös felelősségünk, hogy ez a pozitív folyamat tovább erősödjön. Én úgy gondolom, hogy ebben a pénzügyi stabilitás területén a PSZÁF a maga részét kiveszi, és ennek a beszámolóban az elfogadásával mi is ki tudjuk azt fejezni, hogy az Országgyűlés, a politika részéről az elkötelezettség megvan a stabilitás megőrzésében, ami a növekedés alapfeltétele.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e más kérdés vagy észrevétel? *(Jelzésre.)* Parancsoljon!

LÁSZLÓ TAMÁS (Fidesz): Köszönöm szépen a szót. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Elnök Úr! Tavaly augusztusban volt egy szociális bizottsági ülés, amin az elnök úr is részt vett, és azon számos olyan kérdés hangzott el, ami részben valamilyen módon orvoslásra került, hogy finoman fogalmazzak. Akkor fölmerült az, hogy 120 büntetőfeljelentést tett a PSZÁF olyan cégek ellen, amelyek a bedőlt hitelek utáni végrehajtást, úgy tűnt, hogy törvénytelenül intézik. Ehhez megfelelő segítséget tudott-e nyújtani a PSZÁF, mi lett ezeknek a feljelentéseknek a sorsuk? Ez egy nagyon neuralgikus pont. Egyáltalán ezeknek a követeléskezelő cégeknek a működése mennyire rendeződött? Ez az egyik kérdés.

A másik kérdés az, hogy nekem az volt a meglátásom, hogy a PSZÁF nem lépett időben azoknak a szerződésmódosításoknak az ügyében, amelyek tavaly június 5-e vagy július eleje után jelentek meg, mert, ugye a kormány már a tárgyalásokat megkezdte a bankokkal. Énszerintem ott nagyon késedelmeskedve lépett a PSZÁF. És ez a bizonyos magatartási kódex, úgy tűnik, hogy szintén egy írott malaszt volt erre az ügyre, ráadásul hosszú hónapok óta szerintem nem lép a PSZÁF. Ezzel kapcsolatban mi az ön meglátása?

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e más kérdés vagy észrevétel? *(Jelzésre.)* Először az alelnök úr, és aztán a képviselő úr. Parancsoljon!

PŐSZE LAJOS (Jobbik): Köszönöm szépen. Én inkább egy rövid véleményt mondanék, nem kérdést egyelőre.

Nagyon fontosnak tartom azt hangsúlyozni, hogy a PSZÁF életében nemrégén vezetőváltás volt. Ezt azért fontos hangsúlyozni, mert mi szeretnénk szétválasztani két dolgot, hogy mi kötődik adott esetben egy vezetőhöz, és azt, hogy mi a véleményünk a PSZÁF-ról. Mi azt látjuk, hogy az új vezetés, és persze a körülmények dinamizálták nyilvánvalóan a PSZÁF működését. Ennek millió jele van a beszámolóban, a konkrétumok, mind koncepcionális, mind ténybeli elemek.

Ugyanakkor a vezetéstől függetlenül, tehát miközben elismerjük azt, hogy az új vezetés ezt a dinamizmust felvállalta, a PSZÁF működését egy szélesebb időhorizontba és kontextusba helyezük bele, nevezetesen, azért a 2009-es év, a 2008-as sem olyan váratlanul érte Magyarországot, tehát 2006 végén itt már, ugye, a recesszió kezdődött, és 2007-ben már rendkívüli piaci felárral finanszírozták csak Magyarországot. Magyarán mondva, 2008-ra úgy, ahogy van, az egész pénzügyi rendszer Magyarországon már eléggé ingatag volt, ehhez csak

pluszban jött a válság, amire, azt gondoljuk, hogy mindennel együtt is késve reagált a PSZÁF is, nemcsak Magyarország, hanem a PSZÁF is.

Például nem felel meg a valóságnak szerintünk az, hogy 2008 végén még a bankok likviditási meg a forráshelyzete jó volt. Nem volt már 2008-ban Magyarországon pénz, és 2009-ben is végig a bankok a Nemzeti Bankban tartották a pénzüket inkább, semmint hogy finanszírozzanak.

Nem tudunk eléggé foglalkozni azzal a kérdéssel, a türelmetlenség igényével, hogy a devizakurzusok változása kapcsán milyen gyorsan kellett volna és milyen hatékonyan lépni a lakosság védelme érdekében. Ugye, a 2008. novemberi 3 százalékos, teljesen értelmetlen nemzeti banki kamatemelés már előrevetített egy teljes hektikus árfolyammozgást, ehhez képest, ha azt nézzük, hogy 2010. január 1-jén lépett érvénybe az etikai kódex, akkor azt kell hogy mondjuk, hogy itt úgy telt el egy év, amit bizony, a mi megítélésünk szerint sokkal jobban kellett volna kihasználni a lakosság tájékoztatása érdekében. Agresszívebben kellett volna a PSZÁF-nak fellépni. Nem minden jogosítvány állt rendelkezésre, de sokkal agresszívebben léphetett volna fel.

Majd a vitában, illetve az általános vitában részletesebben ki fogjuk vagy ki fogom fejteni a véleményemet, ki fogok térni a takarékszövetkezetek, a hitelszövetkezetek kérdésére, hogy ott vajon mennyire tudott hatékonyan fellépni, például a takarékszövetkezetek védelme érdekében a PSZÁF a vizsgálataival. El fogjuk ismerni azokat a konkrét vizsgálatokat, amik rendkívül hasznosak és eredményesek voltak, de ismétlem, egy olyan év van mögöttünk, ami azért nem váratlanul szakadt az országra, megvoltak az előzményei. Ha a PSZÁF emberei, az egész tevékenysége jobban beépül a bankok napi életébe, a termékeket mintegy megélve a PSZÁF munkatársai kísérik végig és vonják le a tapasztalatokat, akkor sokkal hamarabb lehetett volna itt korrigálni.

Szeretnénk ugyanakkor ismételten elismerni és hangoztatni azt, hogy az elmúlt egy év az új vezetéssel ugyanakkor egy látványos változás és dinamizálódás volt.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Volner képviselő úr!

VOLNER JÁNOS (Jobbik): Köszönöm szépen, elnök úr. Csatlakozni szeretnék Pösze úr szavaihoz, én is külön szeretném választani természetesen az elmúlt egyéves tevékenységet.

Olyan kérdéseim volnának, hogy a sajtóban is nagy nyilvánosságot kapott az, hogy a PSZÁF 12 hitelcéggel szemben közérdekű keresetet nyújtott be, és különböző kifogásokkal élt. Elhangzott a beszámolóban a transzparencia szükségessége is. Én akkor például nagyon kíváncsi lettem volna arra, hogy pontosan melyik hitelcéggel szemben milyen kifogások merültek föl, erről azonban csak egy általános tájékoztatót találtam akkor a honlapon, és nem láttuk azt, hogy hitelcégenként milyen jogsértéseket vagy vélt jogsértéseket tapasztalt a PSZÁF. A transzparencia szempontjából, illetve a fogyasztói magatartás tervezhetőségének szempontjából úgy gondolom, hogy ez egy fontos lépés lett volna, hogy konkretizáljuk hitelcégenként ezeket a vélt vagy valós jogsértéseket.

Többen is felvetették előttem, hogy bankok, illetve a hitelcégek önkényes szerződésmódosításait a PSZÁF egy jókora fáziskéséssel volt képes leereagálni, illetve nyomon követni. Ugyanezt láttuk egyébként a 12 hitelcéggel szembeni közérdekű kereset benyújtásánál is. Megítélésünk szerint nem kellett volna egy csomagba foglalni ezeket, hanem külön-külön is elindíthatóak ezek az eljárások, illetve megindíthatóak lettek volna a fellépések. Ugyanez a bankok esetében is a kérdés. Nagyon sokszor azt látjuk, hogy a hitelfelvevő magánszemélyek által nem tervezhető körülményekre való hivatkozással terveznek különböző díjmódosításokat, illetve emelések a bankok. Itt elsősorban olyasmire

gondolok, ami nem a devizapiaci változásokhoz köthető. Például az első ilyen, sajtóban napvilágot látott beszámoló az Erste Bank önkényes szempontjait tartalmazza, és az önkényes szerződés módosítások olyan tételekkel egészültek ki ebben az időben, hogy ha drágul az irodabérlés, akkor változhat az ügyfelek törlesztő részlete, ha emelkednek a banki átlagjövedelmek, akkor szintén. Mi ebben is egy kicsit preventívebb magatartást szeretnénk a PSZÁF-tól kérni a jövőben, illetve egy kérdés volna ezzel kapcsolatban is, hogy mit kívánnak tenni a jövőben azért, hogy ne egy utólagos nyomon követés legyen, hanem már megfelelő stádiumban, mielőtt még tömegessé válnának ezek a jogsértések, azelőtt beavatkoznának.

A banki etikai kódex a következő kérdés, amire ki szeretnék térni. Ez, ugye, egy nem önként, illetve önként vállalt, de nem kötelező jellegű kódex, amihez lehet csatlakozni. Szorgalmaz-e a PSZÁF – és ezt most a kormányzati munkával való szorosabb kapcsolattartás érdekében kérdezem – ennél komolyabb, szigorúbb szabályozást, hiszen egy önkéntesen vállalt kódex nyilvánvalóan más törvényi garanciákat, illetve garanciákat jelent, mintha, mondjuk, ezt egy törvényben rögzítenénk?

A magam részéről befejeztem, elnök úr. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. B. Nagy László képviselő úr még, ha jól látom. Parancsolj!

B. NAGY LÁSZLÓ (Fidesz): Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Bizottság! Tisztelt Elnök Úr! Én két rövid kérdést tennék föl, igazából a véleményére lennék kíváncsi.

Az elmúlt évben is, 2008-2009-re jellemző volt, hogy a pénzügyintézetek, főleg a forrásgyűjtési engedéllyel rendelkező bankok a magyar piaci ár, tehát a jegybanki alapkamat és a BUBOR fölötti árázással gyűjtötték be a még szabad lakossági forrásokat Magyarországon. Ezeket a forrásokat az ismereteink szerint a jegybankban rövid lejáratú betétekben tartják leginkább. Közben csökkent a jegybanki alapkamat, ezáltal az a veszteséget, ami halmozódik a bankokban, valahová a bankok át fogják hárítani, mindazonáltal, hogy az gazdaságpolitikailag egy egészen negatív folyamatot indított el, hogy a kis- és középvállalkozási meg a vállalkozási szférából visszavonták a hitelezési gyakorlatukat, megváltoztatták, óriási forrásokat vonnak ki a vállalati szférából. Ezáltal egyébként, hogy a pénzügyhelyezés hatékonysága, az ezen keletkezett veszteségek ab start is veszélyeztetik a betétesek pénzét –, de nem föltétlen a betétesekre gondolok, hanem a magyar gazdaság helyzetére –, hogy pénz gyakorlatilag van, csak nem működik. Erre a felügyeletnek az elnök úr véleménye szerint van-e ráhatása? Ez az egyik kérdésem lenne. Lehet, hogy egy kicsit komplikált volt.

A másik, hogy csatlakoznék néhány képviselőtársamhoz az etikai kódexszel kapcsolatban. A bankok sokszínűsége, a termékeik összetettsége, szervezetük összetettsége miatt az etikai kódex majdnem alkalmatlan, hogy megvédje a betéteseket, de az etikai kódexnek a vállalkozói kört is meg kéne hogy védje, de ennek a hatékonysága szerintem nagyon alacsony. A bankszféra nem az a részvénytársasági forma, ahova be lehetne avatkozni ajánlásokkal, tehát itt szabályozással és törvénnyel lehet elérni az állam és a gazdaságpolitika és a fiskális politika érdekeit.

Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Úgy látom, hogy több kérdés nincs.

Én egyetlen rövid észrevételt szeretnék csak tenni, elnök úr, és ezt előre is kívánom jelezni, hogy én is a magam részéről támogathatónak tartom és elfogadhatónak tartom a 2009. évről szóló jelentést.

Arra nem árt azért emlékeztetni ebből a szempontból, hogy a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének elmúlt nyolc éves élete azért elég vegyes volt ebből a szempontból,

hiszen még 2003-2004 fordulóján az akkori kormánytöbbség meglehetősen furcsa módszerekkel távolította el Szász Károlyt a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének éléről, nyilvánvaló, politikai okokból, és nyilvánvaló, hogy a hozzájuk fűződő gazdasági érdekek sérülése miatt tette mindezt.

Ezt egy olyan korszak követte a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének életében, amire szerintem a PSZÁF nem büszke. Tehát az akkor fölállt vezetés és az akkori működés nagyon-nagyon sok kivetnivalót hagyott maga után, és nekem meggyőződésem, hogy mivel az a vezetés rossz volt, és sokféle értelemben nem tette a dolgát, nem tett olyan lépéseket, mint amiket például már az elnök úr idején elkezdtek a 2009. esztendőben, ennek köszönhetően alakulhatott ki nagyon sok helyen a hitelintézeti világban olyan problémák tömkelege, amiket utólag kellett orvosolni. Könnyen lehet, hogy például az a széles körű devizahitelezés, ami kialakult, részben megelőzhető lett volna, ha a PSZÁF akkor bizonyos hatásköreivel él, illetve ezekre felhívja erőteljesebben a figyelmet.

Én azt gondolom, hogy ehhez képest, ahogy az elnök úr említette, a 2009-es évben sok minden történt, viszont van valami, amiről érdemes beszélni, ami, én azt gondolom, nem a PSZÁF egyedüli hatóköre, de erről az elnök úr nem is tud beszélni, hiszen ez, hogy úgy mondjam, nem a PSZÁF kizárólagos dolga, de ebben a PSZÁF is tud segíteni. Az a probléma, ami itt több alkalommal elhangzott, hogy forráshiányos a magyar gazdaság, és hogy a fölhasznált banki források száma folyamatosan zsugorodott és csökkent az utóbbi időkben.

Úgy tűnik, hogy a bankok nem aktívak a hitelezés területén és a magyar gazdasági növekedés újraindítása területén. Ez nyilvánvalóan azért is így van, mert egyébként ezeket az ösztönző lépéseket nem kapták meg több másik oldalról. Azt gondolom, hogy erre vonatkozó összehangolt politika kialakítása a kormány, a jegybank és a PSZÁF közös feladata, egyikük sem tud önmagában a másik kettő nélkül túl sokat tenni ezért. Én ezt az összhangot hiányoltam az elmúlt évekből, de azt gondolom, hogy ez nem a PSZÁF-nak köszönhető. Jól látszott, hogy a magyar gazdaságpolitikának nincs ilyen törekvése, a válságot akarja kezelni fiskális értelemben, de nem gondolkodik azon, hogy hogyan indítsa újra a növekedést. Ezt sajnos nagyon sokan éreztük a bőrünkön, a magyar családok, meg a magyar gazdaság is a 2009-es esztendőben, de ez nem a PSZÁF hibája.

Viszont pontosan azokért az innovatív lépésekért, amiben nagyon sok mindent megtett a PSZÁF az utóbbi évben, és megtette a megfelelő belső karcsúsításokat is, pedig még talán rá sem volt kényszerülve ebből a szempontból, én éppen ezért támogathatónak tartom ezt a jelentést, és én is azt javaslom a bizottságnak, hogy előlegezze meg a költségvetési és pénzügyi bizottság várható pozitív döntését, és ennek megfelelően döntsünk itt a beszámolóról.

Az elnök úrnak én átadnám egy válaszra a lehetőséget. Parancsoljon!

Dr. Farkas Ádám elnök (PSZÁF) reflexiói

DR. FARKAS ÁDÁM elnök (Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete): Köszönöm szépen. Köszönöm a támogató és elismerő szavakat, az építő kritikát is. Meg fogok próbálni a kérdésekre lehetőség szerint minél gyorsabban és összefogottan válaszolni.

Az első kérdéscsoport a pénzügyi vállalkozások, követeléskezeléssel kapcsolatos vizsgálatok, jogosulatlan hitelezés, feljelentések kérdésköre. Röviden annyit mondanék, hogy a feljelentések elsősorban magánszemélyekkel szemben történtek, akik pénzügyi vállalkozások, ilyen jelzőhitelező pénzügyi vállalkozások alá beépülve, azokkal szorosan összekapcsolódva jogosulatlan hitelezési tevékenységet folytattak. Számos ilyen jogosulatlanul hitelező magánszemélyt megbírságotunk, öttől húsz millió forintos bírságok röpködtek sorban, egyébként a bejelentést követően is folyamatosan. Ezeket a határozatainkat általában perben megtámadták ezek a jogosulatlan hitelezők, és általában el is vesztették ezeket a pereket, tehát ilyen szempontból a PSZÁF legalább ezen az ágon sikeresen tudott

fellépni. A feljelentések sorsáról – ugye, ezek különböző nyomozati szakaszban vannak – én még nem tudok konkrét büntető ítéletről, ami megszületett volna, de erről mi nem kapunk folyamatosan tájékoztatást, tehát ez nem biztos, hogy hiteles információ.

Az biztos, hogy ennek kapcsán számos visszaélésre leltünk, visszaélésre tapintottak rá ezek a vizsgálatok, és hadd mondjak annyit, hogy több olyan szabályozási lépésre is tett a felügyelet javaslatot, amelyek közül néhány meg is valósult. Hadd említsek egy példát: a bírósági eljáráson kívüli árverezések kérdése, ami szociális szempontból is, jogi szempontból is az egyik legérzékenyebb terület, itt például megtörtént az a lépés, hogy ilyen módon árverezni csak elektronikus úton lehet, és csak felügyelet által, intézményi felügyeleti szereplő kezdeményezhet bírósági végrehajtáson kívüli árverezési eljárást. Ezzel, azt gondolom, hogy egy jelentős részét sikerült megfogni a visszaéléseknek. Van még, ami maradt, ilyen például a vételijog-gyakorlás, ami árverezésen kívül tud kijelölt embereket ingatlanhoz juttatni vagy követeléshez juttatni, és még sorolhatnék más problémás területeket, amelyek még nincsenek megoldva.

A követeléskezelés problémaköre pedig teljesen egyértelműen egy nehéz terület. Erről azt szeretném mondani, nem megelőlegezve a későbbi lépéseket, hogy az egész követeléskezelési üzletággal, ami alapvetően nincs felügyelve rendesen, ezzel kapcsolatban folyik most egy egyeztetés a bankszövetség és a felügyelet között, és itt valószínűleg a felügyelet jogszabály-alkotási kezdeményezést fog tenni annak érdekében, hogy az egész követeléskezelési szakma egy szabályozott mederbe terelődjön. Tehát az ügyel foglalkozunk, van konkrét, szerintem hamarosan kész javaslat, ami jogszabályváltozást fog kezdeményezni.

A következő az egyoldalú szerződésmódosítások kérdése, ez több helyen is előkerült konkrét intézmények kapcsán, illetve általában a felügyelet magatartása kapcsán, és aztán a kódex kapcsán. Egy dolgot látni kell: a pénzügyi szektor, és ez egy filozófiai kérdés, ebben a pillanatban egy olyan szektor, amin az általános szabályozói magatartás az, hogy ez egy versenypiac, és nem hatósági árak vannak, és nincs termékengedélyezés. Ez azért nagyon-nagyon fontos, mert ha ezt a filozófiát követi általában a gazdaságpolitika – és ez a világon mindenütt így van –, akkor arra nincs lehetőség, hogy a felügyelet egyedileg terméket engedélyezzen, egyedileg előre megvizsgálja, bekérje a pénzügyi szolgáltatók által kifejlesztett termékek paramétereit, árazásába beleszóljon, s a többi, ilyenre nincs lehetőség. És szerintem ez így is van, tehát inkább abba az irányba kell menni ebből a szempontból, hogy a verseny erősítő lépések legyenek.

Hadd mondjak egy nagyon egyszerű példát: a bankok hitelezésének összehasonlíthatósága régóta egy hatalmas harc, ilyen iszapbirkózás a felügyelet és a szereplők között, most sikerült azt megoldani, hogy elindult egy motor, elindult egy hitelösszehasonlító webfelület a felügyelet oldalán, amire úgy sikerült elérni, hogy a bankok szolgáltatassanak adatot, hogy előírtuk PM-rendeletben. Egyszerűen máshogy nem tudtuk megteremteni annak a feltételeit, hogy legyen verseny, és a fogyasztók össze tudják hasonlítani az árakat.

A másik dolog, hogy természetesen ez azt is jelenti, hogy a szerződéses szabadság is érvényes volt a bankok és az ügyfelek között, de úgy érzékeltük, hogy a pénzügyi intézmények visszaéltek ezzel a szerződéses szabadsággal, és egyoldalú módon, erőfölényüket kihasználva, azt kihasználva, hogy az ügyfelek be voltak kötve, és csak óriási költségek árán tudtak volna szabadulni a szolgáltatójuktól, egyoldalúan árakat emeltek. Ez különösen a hitelezés területén volt nyomon követhető.

Ami a tavaly júliusi eseményeket illeti, ott egy picit vissza kell menni a tavaly tavaszi időszakra, amikor pontosan az ilyen egyoldalú szerződésmódosítási tevékenységeket megelőzendő, elfogadott a parlament egy olyan törvényt, amely alapján a szolgáltatóknak indokolniuk kellett volna részletesen, hogy miért módosítanak egyoldalúan szerződést. Tehát

egy indoklási kötelezettséget írt elő a törvény. Addig nem is volt indoklási kötelezettség, tehát a felügyelet sem tudott nagyon sok mindent tenni. Akkor bevezetésre került egy indoklási kötelezettség. Ez volt a júliusi hullám, amikor a bankok elkezdtek kiküldeni azokat az úgynevezett oklistákat, hogy mi miatt lesznek ők majd hajlandók egyoldalúan szerződést módosítani és költséget emelni. Ez a folyamat vezetett ahhoz a – mondjuk ki nyugodtan – közfelháborodáshoz, ami tavaly júliusban elérte a nyilvánosságot, amikor például olyan okokat is felsoroltak, hogy ha az időjárás megváltozik Brazíliában, vagy, mit tudom én, a rezsiszámla fölmegy, vagy a bérek idemennek, vagy a bónuszok odamennek, akkor is lehet díjakat emelni.

Erre volt egy válasz az, ami azután következett, egyrészt a magatartási kódex, vagy etikai kódex kialakítása. Itt szeretném hangsúlyozni, mert többen rákérdeztek, ez a magatartási kódex, ami elfogadásra került, és most már több mint 250 intézmény csatlakozott hozzá, csak a lakossági hitelezésre vonatkozik, tehát nincs kiterjesztve másra. Ez azért fontos, mert ettől nem lehet várni, hogy a vállalkozókkal szemben is védelmet nyújt, vagy nem lehet várni, hogy a folyószámla-kondíciókban is ugyanezek a szempontok érvényesülnek. Ez csak a hitelezésre vonatkozik, ahol a legkiszolgáltatottabbak voltak az ügyfelek.

Nagyon sok vita volt erről a kódexről. Én, tekintettel arra, hogy ez elég komolyan személyesen hozzám kapcsolódik, nyilvánvalóan védeném ezt a kódexet, és néhány dolgot hadd mondjak el erről. Az egyik, hogy ugyan önkéntesen vállalja valaki a csatlakozást, de törvényileg kikényszeríthető. Tehát jogilag ez egy olyan eszköz, hogy ha a tisztességtelen piaci magatartás tilalmáról szóló törvény értelmében egy olyan kódex, ami megfelel a törvény feltételeinek, az törvény által kikényszeríthető, hatóságilag kikényszeríthető, tehát ez egy olyan kódex, amit a PSZÁF ki tud kényszeríteni. Tehát ilyen értelemben megvan az, amit sokan kerestek, hogy ez elég erős-e ahhoz, hogy a hatását ki tudja fejteni.

Ezen kívül a tavaly őszi törvénymódosítások során a kódexnek számos eleme gyakorlatilag szó szerint bekerült a különböző ágazati törvényekbe, tehát olyannyira meghallotta a törvényalkotó ezt a kifogást, hogy tételesen a kódex elemei bekerültek a törvényekbe. Mondok egy példát: az előtörlesztési díj maximálva van a hiteleknel, ami segíti a bankváltás lehetőségét. Ezt persze lehetne még lejjebb hozni, hogy ez még könnyebb legyen, de mindenesetre egy maximálás már megtörtént a törvényben. Ennyit a magatartási kódexről.

Ennek a vizsgálatáról vagy betartatásáról pedig annyit, hogy indítottunk egy nagyon széles körű vizsgálatot, ami 2008-ig visszamenőleg bekerült az összes ilyen átváltoztatási tevékenységét körülbelül 30 intézménynek, ebbe beleértve bankokat, szövetkezeteket, pénzügyi vállalkozásokat, lízingscégeket, és mindenkit, aki hitelezéssel foglalkozik. Ennek az ellenőrzése és vizsgálata most zajlik, szerintem nyár végén, öszre lesznek kint az eredményei ennek a magatartási kódex-vizsgálatnak. Olyat is csináltunk, amit még szintén nem csinált a felügyelet, kimentünk mystery shoppingolni, tehát próbavásárlásokat álruhában, a felügyeleti dolgozók is, meg megbízott cégek is elmentek a bankokhoz és próbavásároltak, megnézték, hogy milyen tájékoztatást kapnak. Ebben nagyon változóak voltak a tapasztalatok, erről majd fog jönni tájékoztatást. Tehát ilyen értelemben a kódexet be fogja tartatni a felügyelet, és minden lépése abba az irányba mutat, hogy ezt komolyan veszi, és komolyan is kell venni.

Volt egy kérdés a pénzügyi vállalkozások vizsgálatával, annak az időzítésével, egyedi megállapításaival, közérdekű keresetekkel. Azt kell tudni jogilag, hogy ezt egy olyan vizsgálatban indítottuk el, ahol ugyanazt a jelenséget megpróbáltuk 12 vállalkozásnál egyszerre megvizsgálni. Tehát kiválasztottunk egy témát, és azt levizsgáltuk. Mindegyik vizsgálat egyedi egyébként, tehát a 12 céggel szemben egy egyedi eljárást indítottunk, csak egyszerre, koncentrált módon. Koncentráltan adtunk tájékoztatást a megállapításokról, és utána egyedileg tesszük közzé a határozatokat, és egyedileg indítunk közérdekű keresetet. Tehát a honlapunkon azóta, amióta ez a tájékoztatás megtörtént, sorban jönnek ki a konkrét

határozatok a konkrét intézményekkel szemben, és ott konkrétan meg van nevezve, hogy mit kifogásolunk, és be is van jelentve, ahol közérdekű keresetet elindítunk, tehát ez a fajta igény, azt hiszem, hogy kielégül ezáltal. Azon a bizonyos nagy tájékoztatón, ahol erről beszéltünk, összességében mutattuk be a tapasztalatokat, és utána az egyediek jönnek.

A PSZÁF szorgalmaz-e további változásokat? Azt gondolom, hogy már az őszi során is, tavasszal is, és most is van számos olyan javaslat az asztalon, ahol még tovább lehetne javítani ezen a helyzeten, ezeken a feltételeken. És úgy gondolom, hogy tapasztalva azt, hogy mi történik a beérkező panaszokkal, hogyan viselkednek a bankok, elkezdték nagyon komolyan venni a fogyasztóvédelmi tevékenységét a PSZÁF-nak az intézménynek. Én, ugye, dolgoztam azon az oldalon, tehát voltam hosszú éveken keresztül több banknál is bankár, tehát nagyjából tudom azt, hogy akkor mi volt a gyakorlat, ehhez képest nyugodtan állíthatom, hogy gyökeres változás következett be. Persze, mire ezt a közvélemény széles körben érzékelné fogja, el fog telni egy kis idő, de komoly a változás.

Volt két kérdés a vállalkozói körre vonatkozóan. A kódexet és a vállalkozásokat, azt hiszem, hogy megválaszoltam, hogy ez önmagában nem nyújt védelmet. A kkv.-król viszont beszéljünk néhány szót, mert azt gondolom, hogy ott nagyon komoly észrevételek, és a PSZÁF-on túlnyúló észrevételek voltak. A forrásgyűjtés, ami egy konkrét kérdés volt: valóban igaz, hogy a bankok próbálnak belföldi megtakarításokat magukhoz édesgetni, egész egyszerűen azért, mert a bankok válságba kerülésének egyik oka éppen az volt, hogy a finanszírozási szerkezetük nagyon erősen támaszkodott a külföldi forrásokra, elsősorban a külföldi anyabanki vagy tőkepiaci forrásokra a bankoknál, amit azzal a mutatóval lehet jellemezni, amit úgy szoktak hívni, hogy a hitel-betét arány, tehát hogy a hitel mennyisége mennyi a források vagy betétek mennyiségéhez képest. Ha ez egy fölött van, vagy 100 százalék fölött van, akkor ez azt jelenti, hogy több hitelt nyújt egy bank, mint amennyi betéte van, vagyis valahonnan még kell forrást szereznie. Magyarországon ez az arány bizonyos bankoknál 200 százalék fölött volt, de átlagosan bankrendszeri szinten is 155 százalék körül volt a válságban, ami azt jelentette, hogy alacsony volt a betéti ellátottságuk a bankoknak a hitelezési tevékenységhez képest, nagyon függünk külső forrásoktól, egyéb bankközi és nemzetközi forrásoktól.

Tehát a bankoknak az a tevékenységük önmagában, hogy próbálnak betétet gyűjteni és a pénzügyi megtakarításokat magukhoz vonzani, és ösztönözni a pénzügyi megtakarítást, ezzel szerintem önmagában semmi baj nincs. Hogy ezt milyen áron teszik, azt kell hogy mondjam, ők profitérdekelt intézmények, tehát ez legyen az ő dolguk. Általában egyébként a piaci kamatok fölötti kamat csak egy rövid időszakra érvényes, ez egyfajta akciós kamat. Ez egy kicsit ahhoz hasonlít, mint amikor a kereskedelemben valaki olcsón ad egy-egy terméket, a tejet vagy a húst vagy a húsvéti sonkát, azért, hogy becsalogassa a vevőket. Ehhez hasonlóak ezek az akciós kamatok is. Hogy utána mit csinál a pénzzel, az egy másik kérdés. Valóban igaz az, hogy a bankok rengeteg pénzt tartanak jegybanki betétben, ez igaz, nagyon sok pénzt tartanak állampapírban, ez is igaz, és az is igaz, hogy a hitelezési tevékenységük csökkent az elmúlt évben, és a vállalkozási hitelezési tevékenységük is csökkent, nagyon durva számmal, durván 10 százalékkal, tehát nem masszívan, de 10 százalékkal csökkent a vállalkozói kihelyezés 2009 során. Tehát ezek mind-mind igazak.

A jegybanki betételhelyezés részben magyarázható, részben nem szükséges. Részben magyarázható azzal, hogy ebben a likviditási válságban nagyon felértékelődött az, hogy ha egy banknak vannak azonnal likvidálható eszközei, tehát sokkal nagyobb likviditási tartalékot tartanak mindenütt a világon az intézmények, pontosan azért, mert olyan dolgok történtek az elmúlt két évben, ami megnehezíti a gazdálkodásukat. Tehát ennyi a magyarázat, ami magyarázza, de ez nem ad magyarázatot az egész jelenségre. És valóban, a vállalkozói szektor hitelezése egy olyan kérdés, amivel tágabb összefüggésben kell foglalkozni. Azt gondolom, ha ezzel akarunk foglalkozni, akkor meg kell nézni a kínálatot is, meg a keresletet is. Tehát,

nézzük meg, hogy mi van a keresleti oldalon, ott mit lehetne tenni, és nézzük meg, hogy mi van a kínálati oldalon, ott mit lehetne tenni.

A keresleti oldalon, ha a vállalkozásokkal foglalkozunk, akkor azt lehet látni, hogy sajnos volt egy reálgazdasági visszaesés Magyarországon, ami egy drámai keresletcsökkenéssel párosult. Ugye, az exportkereslet is csökkent, hiszen Európában is volt egy visszaesés, a fiskális kereslet vagy a közösségi kereslet is csökkent Magyarországon, hiszen volt egy óriási nagy fiskális kiigazítás a válság következtében, és ezen kívül a beruházási kereslet is csökkent, hisz a vállalkozások, a nagyvállalatok is visszafogták a beruházási tevékenységüket, és ezen kívül a munkaerő-piaci folyamatok miatt a belföldi fogyasztási kereslet is visszaesett, értelemszerűen egy jövedelemcsökkenés volt tapasztalható az elmúlt években. Tehát ilyen értelemben a vállalkozások egyik problémája az, hogy nincs is akkora hitelkeresletük, hiszen ha nincs piacuk, ha nincs jó beruházási lehetőségük, ha nincs elég vevőjük, akkor nem fognak annyi hitelt felvenni, mert nem is akarnak annyi hitelt felvenni, meg nem is tudnak fenntartani annyi hitelezhető projektet, vagy vállalkozást vagy mérleget. Tehát a keresleti oldalon is van egy probléma.

A másik, ami nagyon komoly jelenség, hogy megromlott a fizetési fegyelem a vállalkozói körben, tehát ők maguk is bizonytalanabbak, hogy belevágjanak-e bizonyos megrendelések teljesítésébe, mert nem biztosak abban, hogy kifizetik őket. Tehát azt gondolom, hogy ebben a témában arra kellene figyelni, hogy a vállalkozások előtt olyan piaci lehetőségek nyíljanak, és olyan biztonsági fizetési megoldások nyíljanak, ami megnöveli a hitelkeresletüket, és oda tudnak menni a bankhoz, és azt tudják mondani, hogy van egy jó ötletem, jó vállalkozásom, jó piacom, és van ilyen biztos fizetési megoldásom, és akkor nőni fog a hitelkereslet. A bankok azért ebből élnek, tehát ők a jó keresletet szívesen kielégítik.

A banki oldalról kínálati oldalon több jelenségre fel kell hívni a figyelmet. Az egyik, hogy romlott a hitel minősége, ami természetes egy 6 százalékos GDP-visszaesésnél, tehát kockázatosabbá váltak a vállalkozók, és a bankok ilyenkor mindig behúzzák a féket. Ezen segíteni úgy lehet, hogy bizonyos garanciaprogramok, garanciális megoldások, a körbetartozások lebontására megoldások jelentkeznek, amivel csökkenthető ez a kockázat, a bankok szívesebben fognak hitelezni.

Egy másik nagyon fontos dolog, ami kínálati oldalon bekövetkezett sajnos, hogy drágultak a hitelek. Azáltal, hogy a bankrendszer drágábban tudta magát finanszírozni, elsősorban a külső források drágultak az egész ország és a bankrendszer számára is, egyszerűen drágult a hitel. Olyankor, ha a kínálat elkezd drágulni, akkor általában vissza szokott esni a volumen, mert a kereslet is erre reagál. Tehát sajnos drágultunk, sajnos ilyen szempontból a magyar vállalkozások ma nehéz versenyhelyzetben vannak, mert ha bankok még hajlandók is lennének finanszírozni, tudnának is finanszírozni, és a kockázati megítélés is jó lenne, drágán tudnak csak forráshoz jutni ezek a vállalkozások.

A harmadik, ami sokkszerűen érte a hitelezőket is, ugyanúgy, ahogy a hitelfelvevőket, hogy a devizában történő eladósodás kockázata jelentősen megugrott, ami, miközben a devizaárfolyam volatilitása megugrott, és ezáltal a bankok nem csupán a vállalkozás alaptevékenységének kockázatát ítélik meg negatívabban, hanem, ha valaki devizában akar felvenni hitelt – ami azért a hitelezés nagy része volt az elmúlt években –, akkor ezt is sokkal kockázatosabbnak ítélik meg. És mindaddig, amíg a forint-hitelezés nem kellően vonzó a feltételeit tekintve, tehát a költségeit és a futamidejét tekintve, addig ez a megnövekedett kockázat visszafogja a hitelkínálatot. Tehát igaz az az állítás, hogy a bankok visszafogták a tevékenységüket, vannak kínálati és keresleti problémák, egyetértek az elnök úrral abban, hogy ezt sokkal átfogóbban kell kezelni. Ebben a PSZÁF a mozaik egy eleme lehet, de ez egy átfogó gazdaságpolitikai kezelést igényel.

Azt hiszem, hogy minden kérdésre válaszoltam, ha minden igaz.

ELNÖK: Köszönöm szépen, elnök úr. Igazából nekünk csak a beszámolóra kéne szorítkozni ebben a formában, tehát azt gondolom, hogy még azon túl is ment a tárgyalást. Köszönjük szépen a kérdésekre adott érdemi válaszokat.

Határozathozatal

Most viszont a döntés pillanata következik el. Amiről döntenünk kell az egyik oldalról, a beszámoló általános vitára való alkalmassága, a másik oldalról pedig megelőlegezzük a költségvetési bizottság döntését a határozati javaslatra vonatkozóan.

Először azt a kérdést szeretném feltenni, hogy ki az, aki támogatja a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete által benyújtott beszámoló általános vitára való alkalmasságát. Aki támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Riz Levente elhagyja az üléstermet. – Szavazás.)* Most kénytelen leszek megszámolni, elnézést kérek, mert itt közben volt mozgás. Tizenöt, de közben egyhangúvá vált, akkor ennek nincs értelme. Köszönöm szépen, ezt egyhangúlag támogatta a bizottság.

A következő döntés a költségvetési bizottság módosítója, illetve a költségvetési bizottság határozati javaslata, amely, megelőlegezzük, hogy elfogadásra javasolja majd a parlament számára, az Országgyűlés számára a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletének beszámolóját. *(Riz Levente visszatér az ülésterembe.)* Aki ezt a határozati javaslatot, illetve annak általános vitára való alkalmasságát támogatja, kérem, kézfelemeléssel jelezze! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Lesz tartózkodás? *(Jelzésre.)* Lesz. Akkor meg kell számolnom. Tizenkilenc igen szavazat. Ki az, aki nem támogatja? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki az, aki tartózkodott? *(Szavazás.)* Tizenkilenc igen szavazattal, négy tartózkodás ellenében a bizottság támogatta.

Köszönöm szépen, elnök úr.

Van-e igény arra, hogy kisebbségi előadó legyen? Bár itt kisebbségi vélemény nem igazán alakult ki, de akkor a bizottságnak előadót kell állítania. Én Seszták Miklós képviselő urat javaslom, amennyiben elfogadja. *(Dr. Seszták Miklós bólint.)* Köszönöm szépen, akkor ezt tüntessük fel ebben a formában.

Az államháztartásról szóló 1992. évi XXXVII. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/510. szám) (Rogán Antal (Fidesz) és dr. Latorcai János (KDNP) képviselők önálló indítványa) (Általános vita)

Akkor térjünk át a következő napirendi pontra. Én viszont átadom az ülés vezetését az alelnök úrnak, tekintettel arra, hogy itt én képviselném az előterjesztőt.

(Az ülés vezetését Szatmáry Kristóf (Fidesz), a bizottság alelnöke veszi át.)

SZATMÁRY KRISTÓF (Fidesz), a bizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Parancsoljon!

Rogán Antal (Fidesz) előterjesztése

ROGÁN ANTAL (Fidesz), előterjesztő: Ez, ugye, az államháztartásról szóló törvény módosítása. Tisztelt Képviselőtársaim! Ennek nagyon egyszerű oka van: mint, gondolom, tudják, gyakorlatilag tárgyalási rendben úgy néz ki az államháztartás működése, hogy az általános szabályok szerint is – mármint itt a tudományos értelemben vett szabályok –, és a jogi szabályok valamennyire köszönő viszonyban vannak egymással, megkülönböztetik a költségvetés elfogadását, a költségvetés módosítását és a pótköltségvetés készítésének szabályait.

A pótköltségvetés készítésének szabályaira vonatkozóan általában, mondjuk, az államháztartási tankönyvek is azt mondják, hogy jelentő eltérés esetén van szükség

pótköltségvetés megalkotására. Ehhez képest – gondolom, azért, mert az előző esztendőben ezt néhány alkalommal meglehetősen érdekesen értelmezte a kormányzat – sikerült eljutni odáig, hogy az előző kormány gyakorlatilag annyiban szigorította az ezzel kapcsolatos szabályokat, hogy a GDP 0,2 százalékában történő bevételi elmozdulásnál már pótköltségvetés előírását javasolta a tisztelt Háznak. Ez gyakorlatilag a mai viszonyok között körülbelül 60 milliárd forintos mozgásteret engedne egy kormányzatnak. Ehhez képest az örökül hagyott költségvetés mozgásteret önmagában elgondolkodtató, hiszen annál már ennél jelentősebb volt a bevételi oldalon látszó luk, és én azt gondolom, hogy ezek a szabályok indokolatlanul szigorúak.

Ezért azt javasoljuk Latorcai képviselő úrral együtt, hogy térjünk vissza arra az alkalmazott elszámolási rendre, amely azt mondja, hogy egyébként a költségvetésnél a pótköltségvetés elkészítésére 5 százalékos eltérés esetén legyen szükség a kiadási főösszeghez képest, de már elérjük azt is, hogy ehhez képest, ha a fele az elmozdulás, akkor viszont költségvetés-módosításra szükség van. A kettőnek, ugye, a tárgyalási rendje eltérő a Házon belül. Nyilvánvaló, hogy a költségvetés módosítása gyorsabban lefolytatható. Én azt gondolom, hogy ez egy olyan gazdaságpolitikai helyzetben, amiben ma van az ország, egyébként nem elhanyagolható tényező, mert a gyorsaság előnyt jelent.

A másik oldalról arra is szeretném felhívni a képviselőtársaim figyelmét, hogy korábban létezett egy olyan szabály, amely lehetővé tette azt – ebben konszenzus volt gyakorlatilag 1994 óta –, hogy választási évben az újonnan felálló kormányzatnak legyen ideje arra, hogy áttekintse a költségvetési folyamatokat, és megfelelően készítse elő a következő évi költségvetést, ennek megfelelően ott egy hónappal el szoktak tolni a benyújtási határidők. Ezt szintén megszüntették 2009-ben. Mi az ehhez való visszatérést javasolnák.

Ez igazából az érdemi, mondhatni tartalmi lényege annak a módosításnak, amit benyújtottunk a Ház elé. Önmagában nem meglepő, hiszen éveken keresztül Magyarországon az államháztartás működési szabályai ezeknek a szabályoknak megfelelően működtek.

Kérem a képviselőtársaimtól, hogy ennek megfelelően ezt a törvényt majd támogassák, bár a jelenlegi esetben csak az általános vitára való alkalmasságról dönt a bizottság.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megkérdezném a képviselőtársaimat, hogy van-e kérdés, észrevétel az anyag kapcsán. *(Nincs jelzés.)*

Ha nincs, akkor Engyel Gyulát kérdezném a kormány részéről

Engyel Gyula (NGM) véleményezése

ENGYEL GYULA (Nemzetgazdasági Minisztérium): Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! A tárca álláspontját tudom képviselni: támogatjuk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Dr. Józsa István jelentkezik.)* Akkor mégis van kérdés. *(Dr. Józsa István: Hozzászólás van csak.)* Ezt próbáltam az előbb kérdezni.

Alelnök úr, parancsoljon!

Hozzászólások

DR. JÓZSA ISTVÁN (MSZP): Nagyon gondolkoztam, hogy ennek kapcsán általános hozzászólást tegyek-e. A között van ellentmondás, amit a Fidesz a kampányban képviselt, hogy azonnal új költségvetést fog benyújtani, mert ez, ami most van, tarthatatlan, aztán jöttek ilyen nagyon megrázó manőverek, Kósa alelnök – még szerencse, hogy nem az elnök úr volt a szószólója ennek az államcsőd közeli helyzet hamis hirdetésének –, és akkor most az önkormányzati választásokra tekintettel még az önkormányzati választások után kerül

benyújtásra a Fidesz jövő évi költségvetése. Szakmailag én meg tudom érteni, amit az elnök úr, a Fidesz gazdasági kabinetjének vezetője beterjesztett, ugyanakkor nincs összhangban azzal, amit a választások során képviseltek.

Csak ezt kívántam a jegyzőkönyv számára elmondani. Köszönöm.

ELNÖK: Hegedűs képviselő úr, parancsoljon!

HEGEDŰS TAMÁS (Jobbik): Egy rövid megjegyzés a Jobbik-frakció részéről. Tekintettel arra, hogy az új kormány nehéz gazdasági helyzetet örökölt, ami határozott intézkedéseket követel, és ez az intézkedés megnyitja ehhez a megfelelő mozgásteret, segíti ezt, ezért a Jobbik-frakció támogatja az előterjesztést.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezném, hogy más hozzászólás, észrevétel? *(Nincs jelzés.)*

Az előterjesztőnek adnék szót.

Rogán Antal (Fidesz) reflexiója

ROGÁN ANTAL (Fidesz), előterjesztő: Csak egyetlen egy rövid szóval reagálnék. Ha komolyan vettük volna azt az ominózus szigorítást, amit 2009-ben sikerült elvégezni, akkor gyakorlatilag azt a gazdasági helyzetet, amit az előző költségvetés örökölt, ahol nyilvánvaló, hogy a bevételi számok, reálisan eltérnek az előirányzatok a valóságtól, csak egy olyan pótköltségvetési folyamat keretében lehetne rendezni, hogy örülnénk, ha őszre a végére érnénk annak a pótköltségvetésnek, amikor már egyébként a következő éves rendes költségvetést akarjuk benyújtani. Tehát én azt gondolom, hogy azok a szabályok, amikre most visszatérünk, lényegesen reálisabbak, ezért javasolnám a tisztelt bizottságnak a támogatását.

Határozathozatal

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ha más kérdés, észrevétel nincs, akkor kérdezném a bizottságot, hogy ki az, aki általános vitára alkalmasnak találja. Annak kérném igen szavazatát! *(Szavazás.)* Köszönöm szépen. Ellene? *(Szavazás.)* Két ellenszavazattal.

Szükséges még előadót állítani, mivel főbizottság vagyunk. Kérdezném az előadót.

ROGÁN ANTAL (Fidesz), előterjesztő: Én nem nagyon tudom. Alelnök úr, vállalja ezt a megtiszteltetést?

ELNÖK: Önként, persze, bevállalom. Köszönöm. Erről nem kell szavaztatni külön. Ha ezzel kapcsolatban nincs más, akkor visszaadnám az elnök úrnak... *(Dr. Józsa István: A kisebbségi előadót is.)* Kisebbségi véleményt, igen. Józsa alelnök úr legyen.

(Az elnöklést Rogán Antal (Fidesz), a bizottság elnöke veszi át.)

Egyebek

ROGÁN ANTAL (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Köszönöm szépen. Most már csak az Egyebek maradt hátra.

Az Egyebekben csak annyit akarok jelezni, hogy holnap kell tartanunk egy bizottsági ülést. Ráadásul, sajnos, valószínűleg 12 óra előtt kell megtartani ezt a bizottsági ülést, tekintettel arra, hogy például pont az Áht. módosítás tárgyalási rendje úgy néz ki, hogy a Ház a mai napon lefolytatja az általános vitát, és amennyiben azt sikeresen lezárja, akkor a következő napon már a részletes vitára kerül sor, és ott nyilvánvalóan a módosítók

megtárgyalását, előkészítését el kell végezni. Ennek megfelelően valószínűleg 11 órára fogom összehívni a bizottság ülését. Bocsánat, 11.30, elnézést kérek.

Köszönöm szépen. A bizottság ülését berekesztem.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 25 perc)

Rogán Antal
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Takács Aliz